

A TANÁCS AJÁNLÁSA

(2011. július 12.)

Ausztria 2011. évi nemzeti reformprogramjáról és az Ausztria 2011–2014 közötti időszakra vonatkozó aktualizált stabilitási programjáról szóló tanácsi véleményről

(2011/C 210/03)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 5. cikke (3) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

a Gazdasági és Pénzügyi Bizottsággal folytatott konzultációt követően,

mivel:

- (1) Az Európai Tanács 2010. március 26-án jóváhagyta a Bizottság „Európa 2020” elnevezésű, a foglalkoztatást és növekedést célzó új stratégia elindításáról szóló javaslatát, amely stratégia a gazdaságpolitikák fokozott összehangolása révén azokra a kulcsfontosságú területekre összpontosít, amelyek felépítésre van szükség annak érdekében, hogy Európa növelhesse a fenntartható növekedés és a versenyképesség területén rejlő lehetőségeit.
- (2) A Tanács 2010. július 13-án elfogadta a tagállamok és az Unió gazdaságpolitikáira vonatkozó átfogó iránymutatásokról szóló ajánlást (2010–2014), 2010. október 21-én pedig elfogadta a tagállamok foglalkoztatáspolitikáira vonatkozó iránymutatásokról szóló határozatot ⁽²⁾, amelyek együtt alkotják az „integrált iránymutatásokat”. A tagállamok felkérést kaptak, hogy nemzeti gazdaság- és foglalkoztatáspolitikájukban vegyék figyelembe az integrált iránymutatásokat.
- (3) A Bizottság 2011. január 12-én elfogadta az első éves növekedési jelentést, amely az Európa 2020 stratégiára épülve az EU-ban követett gazdasági kormányzás új ciklusának kezdetét jelenti, és elindítja az előzetes és integrált gazdaságpolitikai koordináció első európai szemeszterét.

⁽¹⁾ HL L 209., 1997.8.2., 1. o.

⁽²⁾ A 2011. évre érvényben tartotta a Tanács a tagállamok foglalkoztatáspolitikáira vonatkozó iránymutatásokról szóló, 2011. május 19-i 2011/308/EU határozata (HL L 138., 2011.5.26., 56. o.).

- (4) Az Európai Tanács 2011. március 25-én (a Tanács 2011. február 15-i és március 7-i következtetéseivel összhangban és a Bizottság éves növekedési jelentésének fényében) jóváhagyta a költségvetési konszolidáció és a strukturális reformok prioritásait. Hangsúlyozta, hogy elsőbbséget élvez majd a költségvetések megszilárdítása, a költségvetési fenntarthatóság helyreállítása és a munkanélküliség munkaerő-piaci reformokkal való csökkentése, valamint az, hogy az Unió újabb erőfeszítéseket tegyen a növekedés felgyorsítása érdekében. Felszólította a tagállamokat, hogy ezeket a prioritásokat konkrét intézkedések formájában építsék majd be stabilitási vagy konvergencia-programjukba, valamint nemzeti reformprogramjukba.

- (5) Az Európai Tanács 2011. március 25-én arra is felkérte az Euro Plusz Paktumban részt vevő tagállamokat, hogy vállalásaikat kellő időben nyújtsák be ahhoz, hogy azokat stabilitási vagy konvergencia-programjukba, valamint nemzeti reformprogramjukba beépíthessék.

- (6) Ausztria 2011. április 27-én benyújtotta a 2011–2014 közötti időszakra vonatkozó, 2011. évi aktualizált stabilitási programját, valamint 2011. évi nemzeti reformprogramját. A kapcsolódási pontok figyelembevételére érdekében a két program értékelésére egyidejűleg került sor.

- (7) Az osztrák gazdaság szilárd alapokon állt a válság kitörésekor: a megelőző időszakban nem jellemezték nagyobb egyensúlytalanságok vagy torzulások. Ennek ellenére a pénzügyi és gazdasági válság hatására Ausztria gazdasága olyan mély recesszióba került, amelyre évtizedekig nem volt példa. Összességében a reál-GDP csaknem 4 %-kal csökkent 2009-ben. A válság következtében a foglalkoztatás 2009-ben mintegy 1 %-kal csökkent, 4,8 %-ra emelve a munkanélküliségi rátát (az előző évi 3,8 %-ról). A válság megállította a folyó fizetési mérleg többletének addig folyamatos növekedését. A gazdasági és pénzügyi válság rányomta bélyegét Ausztria államháztartására is. Az ösztönző csomagok elfogadásának és az automatikus stabilizátorok teljes körű működésének eredményeként az államháztartás hiánya 2009-ben elérte a GDP 4,1 %-át, 2010-ben pedig a 4,6 %-ot. 2009-ben, illetve 2010-ben az államadósság aránya 69,6 %-ra, illetve 72,3 %-ra nőtt. Mivel az ösztönző intézkedések legtöbbje tartós jellegű volt, amint a gazdasági feltételek javultak, szükségessé vált a költségvetési konszolidáció. A 2011-re vonatkozó költségvetési törvényben konszolidációs csomag került elfogadásra – ennek összege a GDP közel 1 %-a. Az osztrák gazdaság 2009 harmadik negyedéve óta a javuló külföldi keresletnek, különösen pedig Németország egyre élénkülő gazdasági tevékenységének köszönhetően biztosan lábál kifelé a válságból. 2010-ben a reál-GDP növekedése összességében elérte a 2 %-ot.

- (8) Az 1466/97/EK rendelet 5. cikke (1) bekezdésének megfelelően az aktualizált stabilitási program értékelése alapján a Tanács véleménye szerint a költségvetési előrejelzéseket alátámasztó makrogazdasági forgatókönyv megalapozott, a stabilitásprogram-időszak vége felé pedig túlzottan optimista. A stabilitási program legutóbbi, aktualizált változatában bemutatott középtávú költségvetési stratégia fő célja az államháztartási hiány fokozatos csökkentése a GDP 4,6 %-áról (2010. évi szint) 2,4 %-ra (2014-re), elsősorban a kiadások korlátozása révén. E célokra főként negatív kockázatok hatnak, mivel a konszolidációs pályát alátámasztó, nemzetinél alacsonyabb szintű intézkedéseket nem határozták meg pontosan, és a szövetségi szinten elfogadott egyes intézkedésekből származó megtakarítások nem fognak realizálódni, pl. a csalás elleni kampányból származó nyereség – a kampány előre jelzett hatása ugyanis nagymértékben spekulatívnek tűnik. Másrészt pozitív kockázati tényezőt jelent a szövetségi kormány számára 2009-ben bevezetett többéves kiadási keret, amely a jelek szerint – bár csak szövetségi szinten – hozzájárult a költségvetési folyamatok előrejelezhetőségének középtávú javításához. A stabilitási programban foglaltak szerint az államadósság GDP-hez viszonyított aránya a 2010. évi 72,3 %-ról 2013-ra 75,5 %-ra emelkedik, mielőtt 2014-ben 75,1 %-ra csökkenne. Ezen előrejelzéshez azonban kapcsolódik néhány kockázat, amely az állami szektoron kívülre besorolt állami tulajdonú vállalkozások növekvő adósságállományával, valamint a bankszektor támogató intézkedésekből eredő esetleges további terhekkel kapcsolatos. Ugyanakkor viszont előfordulhat, hogy az adósságráta alacsonyabb lesz, mivel valószínű, hogy a bankok a válság ideje alatt kapott támogatást a stabilitási programban feltételezett ütemtervnel korábban fizetik vissza.
- (9) A stabilitási program szerint az államháztartási hiány várhatóan 2013-ban kerül a 3 %-os referenciaérték alá, ami összhangban van a Tanács által megállapított határidővel. A stabilitási programban a 2011–2013 közötti időszakra szereplő, a GDP 0,2 %-át kitevő éves átlagos költségvetési erőfeszítés azonban jóval elmarad a 0,75 %-os erőfeszítéstől, amelynek megtételére a Tanács Ausztriát felkérte. A Bizottság legutóbbi értékelése szerint az államháztartás hosszú távú fenntarthatóságával kapcsolatos kockázatok közepes mértékűnek tűnnek.
- (10) Miközben Ausztria kidolgozott nemzeti stabilitási paktummal rendelkezik, a különböző kormányzati szintek közötti költségvetési kapcsolatok további reformja számottevő megtakarításokat eredményezne, támogatná a költségvetési konszolidációt, és forrásokat szabadítana fel a növekedést ösztönző beruházásokhoz, pl. a K+F és az oktatás területén. Széles körben elismert, hogy e kapcsolatok jelenleg meglehetősen összetettek: egyrészt a legtöbb egyedi adóból származó bevétel rögzített arányban kerül felosztásra a különböző területi szintek között, másrészt pedig a döntéshozatal számos területen megoszlik a hatóság különböző szintjei között. Számos tevékenység esetében a bevételtermelési és a kiadási hatáskörök nem ugyanazon kormányzati szinthez tartoznak. Az egészségügyben és az oktatásban számos hatékonysági probléma fedezhető fel a költségvetési kapcsolatok jelenlegi formája miatt.
- (11) Az átlagos adóteher Ausztriában az egyik legmagasabb az Unióban. Más uniós országokhoz viszonyítva nagyon magasak a munkavállalókat terhelő társadalombiztosítási járulékok. Az alacsony jövedelműek által fizetendő munkanélküli-biztosítási járulékaiknak 2008. évi csökkentése és a 2009. évi jövedelemadó-reform segítette az adóterhek csökkentését, de nem tudta megakadályozni, hogy mind az alacsony, mind a közepes jövedelműek adóterhei az évtized elejéhez képest kismértékben emelkedjenek. Ez az adóteher negatív hatással van a foglalkoztatásra, különösen az alacsony jövedelmű és az alacsony képzettségű munkavállalók esetében.
- (12) Az idősebb munkavállalók foglalkoztatási rátája Ausztriában továbbra is jóval elmarad az uniós átlagtól, annak ellenére, hogy az elmúlt évtizedben meredek emelkedés volt tapasztalható. A korkedvezményes nyugdíjazási rendszerek és a rokkantsági nyugdíj továbbra is széles körben kerülnek alkalmazásra Ausztriában. 2010-ben az összes új nyugdíjogosultság 72 %-át a törvényes nyugdíjkorhatár elérése előtt ítélték meg. Az idősebb munkavállalók alacsony foglalkoztatási rátájához emellett hozzájárul egy másik tényező is: a nőkre vonatkozó, továbbra is viszonylag alacsony törvényes nyugdíjkorhatár (60 év). Tekintettel Ausztria demográfiai trendjére, a tényleges nyugdíjkorhatár emelése, valamint az idősebb munkavállalók hosszabb ideig munkaerőpiacon maradását lehetővé tévő keretszabályozás javítása egyaránt fontos az államháztartás stabilitásának biztosítása, valamint a munkaerő-kínálat növelése szempontjából – ez utóbbi az előrejelzések szerint 2020-tól csökkenni kezd.
- (13) A nők foglalkoztatási rátája viszonylag magas Ausztriában, és ehhez kapcsolódik, hogy a részmunkaidős foglalkoztatás aránya az egyik legmagasabb. A nők aránya igen magas az alacsony jövedelmű foglalkoztatásban. Mindezek 25,4 %-os nemek közti bérszakadékokat eredményeznek, ami a második legmagasabb az EU-ban, és jelentős tényező a nőket fenyegető viszonylag magas elszegényedési kockázat kialakulásában. A nők részmunkaidős foglalkoztatottságának oka a gyermek- és idősgondozási kötelezettségek egyenetlen eloszlása a nők és a férfiak között, valamint a gyermekgondozási és a tartós ápolási-gondozási szolgáltatások hiánya.
- (14) Az oktatási rendszere a korai differenciálás jellemző: a tanulóknak 10 évesen kell dönteniük jövőbeli tanulmányaik irányáról, a különböző oktatási ágak átjárhatósága korlátozott. Széles körben elterjedt a félnapos iskolarendszer. Mindezek következtében a veszélyeztetett fiatalok, mindenekelőtt a migrációs háttérrel rendelkezők esetében az oktatás eredményessége elmaradhat az optimálistól. A korai döntések nagymértékben meghatározzák a jövőbeni tanulmányok irányát, ami megnehezíti, hogy valaki

később magasabb végzettséget szerezhessen. A valamennyi 10-től 14 éves korig kiterjedő, általános jellegű iskola és az egész napos iskolák elősegítenék az esélyegyenlőség javítását az oktatási rendszerben, és hozzájárulnának az iskolából kimaradók arányának csökkentéséhez.

- (15) A szolgáltatási szektorban, különösen a hálózatos szolgáltatások, pl. a telekommunikáció, a közlekedés és a közmuvelődési szolgáltatások esetében, valamint a kiskereskedelemben és a szakmai szolgáltatások terén nem eléggé fejlett a verseny. A termelékenység-növekedés lángha volt, a piaci struktúra pedig nem fokozta a vásárlóerőt és a fogyasztói keresletet. A piacra lépés megkönnyítése, a szakmák törvényi szabályozásának csökkentése és versengő árképzés biztosítása révén történő versenyösztönzés kiszélesítené a fogyasztók rendelkezésére álló választékot, és javítaná a megfizethetőséget. Ausztria számottevő hátralékot halmozott fel a szolgáltatási irányelv végrehajtását illetően; e hátralék feldolgozása hozzájárulna ahhoz, hogy lendületet kapjon a növekedés. Mindenekelőtt az úgynevezett horizontális törvény, az irányelv fő alapelveit végrehajtó szövetségi törvény van még függőben.
- (16) Ausztria számos vállalatot tett az Euro Plusz Paktum keretében. A vállalatok a Paktum négy területe közül hármat érintenek. A költségvetési oldalon az intézkedések a tényleges nyugdíjkorhatár emelése, valamint a közkiadások különböző kormányzati szinteken történő hatékonyabb ellenőrzése iránti igény kezelését célozzák. A foglalkoztatás esetében a hangsúly a fiatalok munkanélküliség elleni küzdelemre került, a versenyképesség területén pedig a kutatásba és a műszaki képzésbe történő további beruházásra és egész napos iskolamodell kidolgozására. A Paktum keretében bemutatott kezdeményezések összhangban vannak a nemzeti reformprogrammal, és megfelelnek a szövetségi költségvetési keretről szóló törvénynek és a stabilitási programnak. Bár ezek az intézkedések az ország előtt álló legfőbb társadalmi-gazdasági kihívások megoldását célozzák, vannak olyan fennmaradó kihívások, amelyeket hasznos lett volna belefoglalni a kötelezettségvállalásokba, például a költségvetési politika, az oktatás, a verseny és az innováció területén. Az Euro Plusz Paktum kötelezettségvállalásait értékelték és figyelembe vették az ajánlásokban.
- (17) A Bizottság értékelt Ausztria stabilitási programját és nemzeti reformprogramját, valamint az Euro Plusz Paktum keretében tett vállalásait. Figyelembe vette nemcsak a programok Ausztria fenntartható költségvetési és társadalmi-gazdasági politikája szempontjából mutatott jelentőségét, hanem azt is, hogy megfelelnek-e az uniós szabályoknak és iránymutatásoknak, tekintve, hogy a jövőbeli nemzeti döntéseknél az uniós szempontok beépítésével kell megerősíteni az Unió átfogó gazdasági kormányzását. Úgy véli, hogy – tekintettel a kedvező gazdasági feltételekre – különösen 2012-ben fokozni kell a költségvetési konszolidációs erőfeszítéseket, és a kormányzat különböző szintjei közötti költségvetési kapcsolatok további reformjára van szükség. Az

adóterhek csökkentése, az oktatás eredményességének javítása, valamint a nemek szerinti szegmentálódás elleni küzdelem kedvező hatással lenne a munkaerőpiac dinamizmusára, a verseny fokozása és az innovációösztönzés pedig javítaná Ausztria versenyképességét.

- (18) Ezen értékelés fényében és figyelembe véve a 2009. december 2-i, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 126. cikkének (7) bekezdése szerinti tanácsi ajánlást, a Tanács megvizsgálta Ausztria 2011. évi aktualizált stabilitási programját, és arról alkotott véleményét⁽¹⁾ az alábbi ajánlás, és különösen annak (1) és (2) pontja tükrözi.

AJÁNLJA, HOGY Ausztria a 2011–2012-es időszakon belül tegyen intézkedéseket a következők érdekében:

1. Gyorsítsa fel a túlzott hiány megszüntetését, amely elsősorban a kiadási oldalra tervezett, ezáltal csökkenő pályára állítva a magas államadóssági arányt, és kihasználva a folyamatban lévő gazdasági fellendülést annak biztosítására, hogy az átlagos éves költségvetési erőfeszítés mértéke 2011–2013 közötti időszakban a túlzott hiány esetén követendő eljárás keretében tett tanácsi ajánlásokkal összhangban a GDP 0,75 %-a legyen. E célból fogadja el és hajtsa végre a szükséges intézkedéseket, a nemzetinél alacsonyabb szinteken is. A túlzott hiány megszüntetését követően határozza meg szükség szerint azokat az intézkedéseket, amelyek megfelelő elmozdulást jelentenek a középtávú költségvetési cél felé a Stabilitási és Növekedési Paktummal összhangban.
2. Tegyen lépéseket a nemzeti költségvetési keret további megerősítésére a különböző kormányzati szintek között megoszló jogalkotási, adminisztratív, bevételtermelési és kiadási jogkörök összehangolásával, különösen az egészségügy területén.
3. A nyugdíjrendszer fenntarthatóságának és megfelelőségének biztosítására a szociális partnerekkel konzultálva és a nemzeti gyakorlattal összhangban tegyen lépéseket annak érdekében, hogy tovább korlátozza a hosszú szolgálati idővel rendelkező munkavállalók hozzáférést a jelenlegi kordévezményes nyugdíjazási rendszerhez, és tegyen lépéseket a férfiakra és nőkre irányadó törvényes nyugdíjkorhatár közelítésére vonatkozó átmenti időszak lecsökkentése érdekében. Érvényesítse szigorúan a rokkantsági nyugdíjjogosultság megszerzésének feltételeit.
4. Tegyen intézkedéseket a munkaerő-piaci részvétel fokozása érdekében, többek között: a munka tényleges adó- és társadalombiztosítási terheinek költségvetési szempontból

⁽¹⁾ Az 1466/97/EK rendelet 5. cikkének (3) bekezdésében előírtaknak megfelelően.

semleges módon történő csökkentésével, különös tekintettel az alacsony és közepes keresetűekre, hajtsa végre a férfiakkal és nőkkel szembeni azonos munkaerő-piaci bánásmódra vonatkozó nemzeti cselekvési tervet, többek között a gyermekgondozási létesítmények és az egész napos iskolai férőhelyek rendelkezésre állásának javításával, annak érdekében, hogy növekedjen a nők teljes munkaidős foglalkoztatásának lehetősége, és csökkenjen a nemek közti bérszakadék, tegyen lépéseket az oktatás eredményességének javítása és a korai iskolaelhagyók számának csökkentése érdekében.

5. Tegyen további lépéseket a verseny ösztönzésére, mindenekelőtt a szolgáltatási szektorban, a belépési korlátok enyhítése,

bizonyos szakmákra vonatkozó indokolatlan korlátozások megszüntetése, valamint a versenyhatóság jogkörének kiszélesítése révén. Gyorsítsa fel a szolgáltatási irányelvet végrehajtó, függőben lévő, ún. horizontális törvény elfogadását.

Kelt Brüsszelben, 2011. július 12-én.

*a Tanács részéről
az elnök*

J. VINCENT-ROSTOWSKI